

JUNI - ZOMERMAAND.

Wiedemaand, Zomermaand, Braammaand, Braakmaand, Midzomermaand, Weidemaand, Rozenmaand,...

- *Sinksenregen, is Gods zegen!*
- *Juniregen is een zegen*
- *Het weder beghint te wesen scone,
komt zonneshijn daarbij,
de sonne warmt an den trone.
dan maakt hij boer
en stadsman blij !*
- *Donder in Juni, maakt het koren dik!*
- *Gaat juni goed voorbij,
dan is men in juli nog zo blij.
Waait in juni de noordenwind over 't land,
dan krijgt de boer veel koren in zijn hand.*
- *Leent de noorderwind aan juni de hand,
Zo waait hij koren in het land!
Hoor je in juni de donder kraken,
dan doet de boer weer gulden zaken.*
- Er moet ook altijd Sinksenregen vallen, want:
Sinksenregen is Godes zegen.
- *Juni, zesde maand in 't jaar,
al het groen wast nu tegaar.*
- *In juni wordt zelfs alle onkruid hooi.*
- *Zo heet in juni, zo koud in december.*
- *Is juni nat en guur, alles slecht en duur.*
- **Beringen:** Elke donderdag van de maand mei wordt er aan het kapelletje in de Linkestraat gebeden tot Maria, onze Moeder die ons voorgaat in ons dagelijks leven door gebed en dienstbaarheid.
- **Lauw:** De kermisprocessie te Lauw trekt deze dag uit.
- *Wind in juni, waait koren op het land.*
- *Op juni komt het aan, of de oogst er zal bestaan?*
- *Is juni koud en nat, de boer zijn zak is plat.*
- *Juni vochtig en warm, dat maakt de boeren niet arm.*
- *Ring rond de zon, water in de ton.
Ring rond de maan, kan door wind vergaan.*
Dat kan alleen als Pasen en Pinksteren op dezelfde dag vallen.

1 juni.

- **Herk-de-Stad:** De bakkerij-afdeling van de Hotelschool "Ter Hercke" lanceert een nieuw brood op basis van bier met de naam van de patroonheilige van de brouwer: Sint-Arnold. Het bier van Zulte, Grimbergen en Stout vormden de basis. Hoe lang zal dit gebruik leven?
- *Eerste juni kil en wak,
brengt veel koren in de zak!*
- *Niet te koel,
niet te zwoel,*

*niet te nat,
niet te droog,*

Juni vult de schuren hoog!

- *Men vreest niet als de gerst zich strijkt,
Want hij dan de boer het meest verrijkt!*
- *Juniweer is decemberweer!*
- **Tongeren-St.-Kristoffel:** Autowijding aan de kerk bij gelegenheid van de wijkfeesten. (1996)
- *Juniregen is een zegen:
komt zonnenschijn daarbij,
dan maakt hij boer en stadsman blij.*
- **As:** Bedevaart naar Banneux en Maredsous per bus.
- **Bokrijk:** Volkse processie in het Openluchtmuseum vertrekkende van het kerkje van Zepperen naar dat van Erpekom met reminiscenties aan de oude gebruiken, personen in klederdracht, baldakijn, vrome groepen, enz...

2 juni.

- **Hoevezavel-Genk:** Jaarlijkse autowijding als bescherming door St.Kristoffel en dit voor veilig verkeer. Mis voor de leden van het Broederschap van St. Kristoffel en de autobezitters die ingeschreven zijn. Ook voor 1996. Ook in 1998.
- **Ham:** Deze maand voor de eenenzestigste maal de St. Kristoffelbedevaart door Pastoor Sak in 1931 opgericht broederschap voor zegeningen van voertuigen en bedevaarders. Vroeger Sacramentsdag.
- **Stokkem:** Rond deze datum wordt te Stokkem de Sacramentsprocessie gehouden.
- **Gingelom:** Sacramentsprocessie door het dorpscentrum en de Regentwijk.
- **Kessenich:** Sacramentsprocessie voor de gezinnen, jongeren en groepen georganiseerd door de Zusters.
- **Zoutleeuw:** Sint-Leonardusprocessie!
- **Hasselt:** Zondagmiddag hebben meer dan driehonderd Hasseltse ouders een geboorteboom geplant, eik voor een zoon, lindebomen of berken voor dochters. Dit rond het Prinsenhof in Kuringen waar nu reeds meer dan 2000 geboortebomen zijn geplant. (1998).

3 juni.

- **Rutten:** Viering van Ruttemei, of het St.-Evermarusspel opgevoerd door de dorpingen met eucharistieviering en optocht naar de kapel door versierde straten. Oud middeleeuws spel rond de kapel heropgebouwd in 1784 op het graf van de abt Widerius van St.Jan Batisma te Borset. Deelname met paarden die dit spel en de handelingen begeleiden.
- **Rutten:** De viering van Rutten-mei wordt na 9 dagen besloten met het terugbrengen van het beeld van St. Evermarus naar "de heilige weide".
- *Waait in juni de noorderwind over het land,
dan krijgt de boer veel koren in de hand.*
- Sint-Arnoldus, patroonheilige van de brouwers en allen die met dit ambacht van doen hebben.
- Viering van Sint-Clothilde, omstreeks 478 in Lyon geboren en in 493 uitgehuwelijkt aan Clovis. Later trok ze zich terug in Tours en overleed er in 545, na stichting van verscheidene kerken en kloosters. Ze had grote invloed op Clovis omtrent de kerstening van haar man en onze streken.

4 juni.

- **Maasmechelen:** Paardenwijding en zegening van de aanspanningen na een optocht.
- *Leent noordenwind aan juni de hand,
zo waait hij het koren van het land!*
- *Braakmaand nat,
leeg blijven schuur en vat !*
- **Aalst St. Truiden:** Jaarlijkse bedevaart naar Banneux door KVLV.
- **Elen:** Traditionele Sacramentsprocessie naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan van de kapel en het rustaltaar in de Zand- en Kromstraat.
- **Stokkem:** Jaarlijkse bedevaart door de jongeren naar Heppeneert per fiets, waar een Eucharistieviering zal worden opgedragen.

- **Opitter-Bree:** Nieuwe volkssport "vrouwen sjouwen" dat behelst dat een man een vrouw sjouwt langs een parcours met hindernissen en dit om ter snelst. Als beloning krijgt hij 200 BEF per meegesjouwde kilogram gewicht. (Streekkrant Genk 4/6/97.)
- **Wellen:** Processie in oude kledij voor de Sacramentsprocessie na 20 jaren, die teruggevonden werd op een zolder. Meer dan 400 deelnemers. Na de plechtigheid werden door de schooljeugd op het kerkplein meer dan 400 ballonnen opgelaten met een boodschap van vrede. (1999)

5 mei.

- **Kwaadmechelen-Ham:** Jaarlijkse St. Gerardusviering met ommegang in voorbereiding sedert 1987. Een praalstoet trekt door de Kwaadmechelse straten die reeds meer dan 90 maal trok (1988) waarbij diverse taferelen van het leven van St. Gerardus worden uitgebeeld. Hij was een eenvoudige volksjongen geboren in het Italiaanse stadje Muro in de grootste armoede en nam het op voor de armen. In 1741 als huisknecht van de bisschop Albini, treedt hij na diens dood in het Redemptoristenklooster in Deliceto en wordt er in 1752 opgenomen en overlijdt er in geur van heiligheid. Hij wordt in het bijzonder vereerd te Wittem, waar soms tot 200000 pelgrims hem vereren en aanroepen. De oude Sint-Gerardusvereniging te Ham organiseert een praalstoet door de Kwaadmechelse straten. Samen met de negentigste herdenking en processie, die de laatste jaren in onbruik kwam, is een nieuw gestalte aan deze verering gegeven.
- Op 16 juni wordt zowat overal in Limburg de heilige Lutgart herdacht of gevierd. Voorbeelden: In het klooster van Colen te Kerniel waar de wonderbare stoel van Sinte Lutgaerde wordt bewaard. De traditie wil dat vrouwen die zich een kind wensen in deze stoel moeten plaats nemen en bidden. Vroeger was deze stoel hoog in aanzien. Nu lijkt hij wel wat verdoken te zijn opgesteld...
- **Genk-Kolderbos-Langerlo:** Bejaardenclub trekt op bedevaart naar Banneux.
- **Sint-Truiden:** Sacramentsprocessie.
- **Lauw:** Bedevaart naar Scherpenheuvel met vertrek aan de Kerk.
- De K.V.L.V. **Aalst bij St. Truiden** trekt rond woensdag 5 juni op bedevaart naar O.L.Vr. Kortenbos.
- **Jeuk:** Jeuk en Boechout gaan samen op bedevaart naar Scherpenheuvel en wordt achteraf het bezoek gebracht aan de kaarsenfabriek te Hamont.
- **Bocholt-Lozen:** Benedictusviering waarbij paarden, koetsen, aanspanningen worden gezegend. Tevens smeekt men de zegen af over landbouwers, velden en vee.
- Op 5 juni werden de graven van Lamoraal van Egmond en Philips van Hoorn te Brussel op het schavot terechtgesteld.
- Rond deze datum vindt de Sacramentsprocessie plaats in alle **Limburgse parochies** terug met meer en meer luister. Deze werd ingesteld door Paus Urbanus IV in 1264 en dit volgens de idee van Thomas van Aquino.
- *Hoort ge in juni de donder kraken,
dan maakt de boer vast goede zaken.*
- *Als het in juni veel dondert,
Komt er overvloed aan koren.*

6 juni.

- **Nerem:** Bedevaart naar het graf van Broeder Isidoor en bezoek aan de grot van Lourdes in Oostakker.
- **Smeermaas:** Sacramentsprocessie met rondgang met beeld van Maria "Moeder van het geloof".
- **Maaseik:** Gezamenlijke bedevaart op Sacramentsdag te Banneux met begeleiding van Mgr. Schreurs.
- **Peer:** Op Pinkstermaandag viert men nog altijd de natuurdag rond de oude Deusterkapel met een mis, verkoop van huisdieren en kleinvee, en rommelmarkt.
- **Kinrooi:** Ingericht door het Davidsfonds, bedevaart naar O.L.Vr. der Bedrukten te Opitter.
- **Gingelom St. Truiden:** Bedevaart naar O.L.Vr van Kortenbos met Eucharistieviering.
- **Zammelen:** Op de vooravond worden in de Sint Amandusstraat traditioneel de levensbomen geplant voor elk kind dat in 1992 in de gemeente geboren werd, de geboorte- of de adoptiepremies worden uitbetaald.
- **Vliermaalroot:** Op de feestweide achter de parochiezaal gaan vanaf 14u. de Oogstfeesten door, waarvan de opbrengst gaat naar de schoolbus.
- **Medardus:**
Valt er op Sint-Medardus regen,

Ge houdt hem in zes weken niet tegen.

- *Sint-Medardus van omhoge, laat hier beneden het weder drogen.*
- Heilige Norbert van Gennep (11134) stichter van diverse kloosters van Premonstratenzers zoals Averbode, enz....

7 juni.

- Sint Medardus. Patroon der parapluverkopers (1558).
 - *Sint Medardus, met zijn regen, hou je in zes weken niet tegen.*
 - *Medardus geeft zijn zegen met zes weken wind en regen.*
 - *Als Medardus pist, pist hij zes weken.*
 - *Medardus met zijn regen, hou je niet tegen...*
 - *Valt er op Sint-Medardus regen, ge houdt hem in zes weken niet tegen!*
 - Steek op de vooravond een kaars aan en zeg;
Sint Medaer in den hoog, maak vanmorgen het weer droog.
 - *Saint Médard, grand pissard!*
 - Andere wensen: (van een handelaar in regenschermen).
St. Medaar, wil mijn handel zegenen en laat het zes weken regenen.
- Of nog:
- Mijn zoon heet Medaar,
zo loopt zijn commerce geen gevaar.*
- *Sint-Medardus geeft zijn zegen, met zes weken wind en regen!*
 - *Op Sint- Medardus voor onze zonden, regent het dikwijls katten en honden!*
 - *Sint-Medardus van omhoge, laat beneden hier het weder drogen !*
 - *Als Sint-Medaar zijn sluizen openzet, Is het voor zes weken uit met de pret!*
 - *Regen op Sint-Medaar, Zes weken te voor of zes weken ernaar.!*
 - *Zoekt Medardus in de regen troost, Dan zendt hij die ook in de oogst!*
 - *Wat Sint-Medaar geeft voor weer, Brengt hij ook in de oogsttijd weer!*
(P.v.Z.)
 - **Runkst:** Traditionele voertuigwijding na de hoogmis in de Kristoffelwijk aan de Veldstraat.
 - Vandaag Drievuldigheidszondag 1998, zwaar onweer en regenweer!
 - **Diepenbeek:** Bedevaart naar O.L.Vr. te Heppeneert. (1985).
 - **As:** Sacramentsdag. Jaarlijkse processie rond het kerkplein, terwijl gebeden en lezingen worden gezegd van de voormis.

8 juni.

- *Als Medaar zijn sluizen openzet, dan is het zes weken uit met de pret.*
- *Sint Medaar, zes weken ervoor en zes ernaar. (als het die dag regent.)*
- *Sint-Medardus geeft zijn zegen, met zes weken wind en regen.*
- *Regen van Sint-Medaar, plaagt ons zes weken tegaar!*
- *Als hij dampet en sist, is Medaar uitgepist!*
- *Sint Medardus, wil mijnen handel zegenen, en laat het zes weken regenen. (gebed van regenschermhandelaar!)*
- *Wat sint Medardus geeft voor weer, geeft hij ook in de oogst wel weer.*

- *Op sint Medardus voor onze zonden, regent het dikwijls katten en honden.*
- *Zoals Sint Medardus het weder vindt, zo blijft het zes weken, mijn vriend.*
- *Sint Medardus van omhoge,
laat beneden hier het weder droge!*
- *Valt op Sint-Medardus regen,
Ge houdt hem in zes weken niet tegen!*
- *Als het regent op Sint Medaer,
regent het zes weken na mekaar .*
- Volgens de weerkundige P.van Summeren, werd volgend schietgebed in de Kempen opgetekend:
Regenperiode opgetekend in 1994.
*Sinte Medardus Heilige Man,
Spaar ons de regen
als het kan,
zes weken lang,
koud en nat,
dat deugt noch voor land noch voor de stad
Laat de wolken maar verdwijnen
en het zonneke weer schijnen.
Maak het weertje zoet en fijn
dan zullen we U erkentelijk zijn.
Amen.*
- *Als Medardus zijn sluizen openzet,
dan regent het zes weken aan een stuk.*
- *Leent noorderwind aan juni de hand,
zo waait hij het koren van 't land.*
- *Als het regent op sint Medaar,
dan regent het zes weken tegaar.*
- *Am Medardustag die Sunn,
hebt vierzig Tag lang un!*
- Sint Medaar.....
d'r is niks van waar !....
- **Zepperen, Brustem en Rijkel:** Op Drievuldigheidsdag 1952 herdenken deze dorpen hun drie heiligen: Genoveva, Bertilia en Eutropia.
- *Als het niet regent op Sint-Barnabas,
Is Medardus zijn plasje afgesneden!*
- *Juni zoet,
December goed!*

9 juni.

- **Gelieren Genk:** 9/6/83. Renovatie van de Bootekapel die sedert 1872 bestaat en plaatsing van een nieuw Onze Lieve Vrouwebeeld
Lieve Mevrouw, op deze laatste zondag van mei,
zijn wij in Gelieren toch zo blij
U hebt ons een lieve Vrouwke geschonken,
waar wij voortaan mee zullen pronken.
Aan haar voeten zullen wij voor U bidden,
blijf nog lang en gelukkig in ons midden,
Hartelijk dank lieve Mevrouw
voor Gelierens Lieve Vrouw.
Jaqueline Maes-Castermans werd zo bedankt voor de schenking van dit mooi kunstbeeld voor de Bootekapel in de Neerzij, Gelieren, Genk
- **Peer:** Deusterkapel: Brood -en dierenwijding door E.H. Deken Perilleux op een markt rond de kapel waar erna de "Deusterfolk" plaatsgreep. (1987).

10 juni.

- Vaderkensfeestdag.
- **Jeuk:** Kaarskensprocessie als afsluiting van de noveen ter ere van O.L.Vr. van Klein-Jeuk.

- **Neerharen:** Processieomwegang met thema: Maria, trekkende langs de Kasteelstraat, Keelhofstraat en zo naar de Kerk. Aan het gemeentehuis en aan de Heirbaan zullen rustaltaren worden opgesteld.
- **Spalbeek:** Kleine bedevaart naar O.L.Vr. van Kortebos.
- Sterfdag van E.H.Poppe aanzien door het volk als een heilige, apostel van de H. Eucharistie en toonaangevend Vlaams Priester.(11924).
- **Kinrooi:** Naar aanleiding van het feest van het Heilig Hart wordt een bloemenhulde gehouden aan het beeld tegenover de Sint-Martinuskerk met achteraf een misviering.
*Hoort ge in juni de donder kragen
dan maakt de boer vast goede zaken.*
- *Geeft Margriet geen zonneschijn,
dan zal het een natte zomer zijn!*

11 juni.

- **Hoevezavel-Genk:** Ommegang met het beeld van O.L.Vr. van Fatima rond de kerk van de H.Familia (Italiaans centrum) met kaarskensprocessie.
- Feestdag van sint Barnabas.
Sint Barnabas maait het gras
- **Lauw:** Bedevaart rond deze tijd naar O.L.Vr. van Banneux met vertrek aan de kerk. Zowel voor volwassenen als voor jeugd.
Regent het op sint Barnabas, dan zwemt de oogst in een waterplas.
- *Valt op deze dag veel nat,
dan zwemmen de druiven in het watervat.*
- *Valt op sint Barbnabas veel nat, dan zwemmen de druiven tot in het vat.*
- *Schoon weer op sint Barnabée,
dan dansen alle boeren mee.*
- **Kortessem:** Levensbomen geplant voor 78 borelingen, tientallen zomereiken en 1000 BEF geboortepremie. Deze bomen werden geplant in de Lievenherenstraat.
- **Kinrooi:** Speciale viering rond Vaderkendsdag door de werkgroep over Kinderliturgie van de gemeentelijke basisschool. De viering gaat door op 11/6/94 om 17u30.
- **Voeren-** Bronkprocessie (1995) in Sint Partens-Voeren, gevolgd door de Bronkkermis. Feestdag van de Heilige Barnabas, een van de minder gekende apostelen. Bekeerde Paulus, nam deel aan het concilie in het jaar 50 te Jeruzalem.
*Schoon weer op Barnabée,
dan dansen alle boeren mee!*
- *Als het regent met Sint-Banabas,
zwemt de oogst in een waterplas. (CWB)*
- *Valt op Sint-Banabas veel nat,
dan zwemmen de druiven tot in 't vat !*

12 juni.

- **Maaseik-Aldeneik:** Jaarlijkse botenzegening
- **Neerpelt:** Kinderzegening in de kapel van de Smeelstraat in St.Huibrechts- Lille.
- Sacramentsdag 1998 (wordt helaas niet meer gevierd, wel in Duitsland onder de naam "Fromleihnahm").

13 juni.

- **Achel-Hamont:** Viering van St. Antonius van Padua (11231) met Eucharistieviering en processie met een aloude ommegang van de kerk met het beeld naar het franciskanerklooster van Catherinadal langs de Slipstraat (oude kloosterdomein), naar de Kerk. Allerhande burgerlijke evenementen onderstrepen dat dit een feest is voor heel de parochie vermits ze reeds voor de 11de maal doorgaan. (1993)
- St. Antonius van Padua.(1195 - 11231) Patroon van brood- en pottenbakkers. Gekend als hulp voor het terugvinden van verloren voorwerpen! (zie verder).
- *Sint Antonius schoon en helder,
vult het vat en ook de kelder*

- Deze heilige wordt ook aanroepen bij verlies:
Heilige Antonius van Padua,
zalige vrucht van Spanje,
minnaar van Gods Huis,
breng alstublieft mijn "sleutels" terug thuis!
- *Als op sint Toon de zon weer schijnt, alle zorgen voor de boer verdwijnt.*
- Aanroepen door alwie iets verloren heeft maar ook van deze die hun werk verloren.
- Verpleegkundigen als ze bloed moeten afnemen, bidden:
Heilige Antonius, beste vriend,
zorg dat ik vlug een ader vind!
- *De boer drinkt van verdriet zich zat, als het is op Thienis nat.*
- *Is 't op sint Tone nat,
de boer drinkt van ellend zich zat.*
- *Juni zesde maand van 't jaar,
al het groensel groeit te gaat!*
- **Hasselt, St.Truiden, Tongeren en Rekem:** Minderbroeders. Deze gemeenschappen vieren hun heilige Antonius op een speciale manier. Tijdens de Eucharistieviering worden lelies gezegend bij de sluitingsdag van de 9 dinsdagen die de novene uitmaken van deze Heilige en besloten wordt door een plechtig feestviering. Deze heilige wordt uitgebeeld met in de rechterhand het evangelieboek waarop het Kindje Jezus rust en in de andere hand een lelie duidend op zijn heilig leven, zijn soepelheid in denken en de zuiverheid des harten. (Jan Theeuwissen).
- *Hoort ge in juni de donder kraken,
dan maakt de boer vast goede zaken !*
- **Voeren:** Bronkkermis die ingezet wordt door de bronkprocessie naar Schophem, met andere feestelijkheden.

14 juni.

- Feestdag van Sinte Baziël.
- **Maaseik-Aldeneik:** Zegening van de boten aan de Leeuwerik die ook uit andere havens komen zoals Heerenlaak, de Spanjaard, Oh, en Laak, Stevensweert, Maasbracht en Roermond.
- **Meeuwen** gaat op of rond 14 juni naar Banneux op bedevaart.
- Feestdag van Sint Baziël.
*Staat dan het koren schoon,
De boer geeft zijn land
nog voor geen honderd kroon.*
- Geboorte van de H.Ludwina, geboren in Schiedam en overleden op 14 april 1433, Samen met Lutgard en Godelieve vormt Ludwina een trits van heiligen die G. Gezelle alzo beschreef:
Ludwina, maagd der Nederlanden,
sluit Noord en Zuid,
in sterker banden.
Als stem en stam ooit binden zal:
maak ons noch Noord noch Zuid,
maar allen.
Geef dat wij EENS zijn,
staan en vallen,
In waarheid en voor God, 't is al!

15 juni.

- Sint Vitus gekend om de Vitusdans.
Vroegere voorloper van Sint-Jansnacht. Door zijn belagers vervolgd werden deze door de vitusdans gestraft, die hen alleen werd kwijtgescholden door berouw. Nu op verscheidene plaatsen aanroepen tegen zenuwziekten.
Sint Vitus wordt ook Sint Veith genaamd. Santwit, (Sankt-Vith)
Sint Vitus-dans, vallende ziekte die ongeneeslijk schijnt.
Eeuwen lang gingen de pelgrims te Sankt-Vith deze heilige vereren en aanroepen tegen ongecoördineerde samentrekking van spieren, vallende ziekten, brand en bliksemgevaar en het teruggaan van bedwateren.

- *Als het regent op Sint Veith;
dan valt 't water zes weken tijd.*
- *Sint Veith,
verandert de tijd !*
- *Zorgt voor de wiegen,
want sint Vitus brengt met hem de vliegen.*
- *Sankt Veit, ändert die Zeit!*
- *If St. Vitus' day be rainy weather,
it will rain for Thirty days together!*
(cwb).
- Heilige Lutgard van Tongeren (11246)
- **Achel-station:** St. Jobswandeling langsheen de bewijzerde wegen doorheen bos- en heide van Hamont-Achel.
- **Elen- Dilsen –Stokkem:** Sacramentsprocessie vanuit de St Petruskerk te Elen en vanuit de St Elisabethparochiekerk te Stokkem, telkens met een Eucharistieviering als slot.
- **Hamont-Achel:** Zondag na de viering van St. Antonius van Padua heeft de jaarlijkse Antoniusprocessie plaats als ommegang naar Catharinadal dicht bij het kasteel van de Paters Kruisheren. Het oude beeld wordt dan meegedragen en alleen de priester-dragers van het Allerheiligste mag in de Leonardlaan over de zandtapijten lopen.
- **Sint Martens Voeren:** Sedert mensengeheugnis (1666) kent men op Sacramentsdag of de daaropvolgende zondag de "pronck" (bronk) die het Sacrament begeleidt in een 20 km lange tocht door de Voerstreek vergezeld van de "Zwitserse Wacht" en het "kameren" waarbij kanonschoten worden gelost. Langs prachtig versierde rustaltaren met prachtige bloemtapijten naar Teuven en Nurop. De route is nu wel ingekort doch de deelname is nog altijd zeer belangrijk, gevolgd door verschillende broederschappen, gilden en andere verenigingen.

16 juni.

- Heilige Lutgardis van Tongeren, patrones van Limburg, van Vlaanderen en van de Vlaamse jeugd. (Patrones van de Vlaamse Beweging) (11246).
- **Eigenbilzen:** Bedevaart naar de grafkapel van Priester Poppe te Moerzeke en naar O.L.Vr. van Zeven Smarten te Overmere-Donk.
- **Kerniel-Colen:** Hier en overal wordt op deze dag Sint-Lutgard vereerd en aanroepen om een kind te krijgen. In dit klooster te Kerniel wordt de stoel van Sint Lutgarde bewaard en de traditie wil dat alle moeders die zich een kind wensen in deze stoel moeten plaatsnemen. Eens was dit een algemeen gebruik, nu blijft de stoel weggestoken....
"Sainte Lutgarde, cistercienne ... Tongres, vecut au monastère des Awirs au 13ième siècle (1206) et ne voulut apprendre le français et pria Dieu toujours dans sa langue maternelle. Dans l' église des Awirs se trouve une niche ou figurait la statue de Ste. Lutgarde et surmonté d'une inscription en langue flamande. Assez inattendue dans une paroisse aux environs de Liège!
De legende verhaalt dat ze verkoos naar Herckenrode te gaan omdat daar "diets" werd gesproken. Men heeft er een Vlaamse heilige van gemaakt , daar waar het haar enkel te doen was om geen abdis te moeten worden.
- **Lauw:** De jaarlijkse processie trekt deze dag uit door verschillende straten en langs rustaltaren.
- **Hoevezavel-Genk:** Autowijding rond 16 juni aan de kerk St.Jozef-werkman.

17 juni.

- **Herstappe:** Processie trekt telken jare op Sacramentsdag naar verschillende kapellen en rustaltaren van de parochie.
- Heilige Alena van Dilbeek (1640)
- **Hamont-Achel:** De eerste zondag na het naamfeest van St. Antonius van Padua wordt de jaarlijkse processie gehouden met de uitbeelding van het leven van de patroonheilige in historische taferelen. Eenmaal wordt het oude beeld naar de plaats gebracht waar het oorspronkelijk werd vereerd, namelijk het St.Catharinadal. Feestdag 13 juni.
- 650 jaar geleden werd onze eerste Vlaamse diplomaat Jacob van Artevelde vermoord te Gent. Hij verdedigde de economische belangen met de Koning van Engeland tegen de hegemonie van Frankrijk. De historici beschouwen hem als de eerste diplomaat en ijveren voor zijn eerbetoon. De Artevelde cantate zal weerklinken bij de onthulling van een gedenkplaat aan de Bijloke te Gent.

(11/7/95.)
(Palieter 21/6/95.)

- *Regenboog in de morgen,
Laat dan je hartje zorgen,
Regenboog in de avondstond,
Leg dan je hoofd gerust op de grond!*

8 juni.

- **Neeroeteren:** Ommegang met het thema Maria, die het kasteel en de Keelhofstraat, de Heirbaan, Dilsenstraat, naar de hoofdkerk trekt, waarbij de rustaltaren langs de straten zijn verspreid.
- **Neeroeteren:** Rond deze dag op kermismaandag wordt hier op het Scholtisplein de grote deugniet Malbrook wegens onnoemelijk vele fouten en baldadigheden berecht en tot de brandstapel veroordeeld. Natuurlijk in vorm van een stroman (pop) die door het dorp wordt gesleurd en beschimpt. Dit volksfeest heeft een historische achtergrond die wel bekend is.
- **Sledderlo-Genk:** Jaarlijkse bedevaart naar Banneux.
- **Dilsen-Stokkem:** In de Boyen in Stokkem wordt om 16u. het proces van Malbroeck gespeeld door het Booiers Tribunaal.
- Nationale Dag van de beiaard.
- Herdenking van Bartolomarus Koecke, uitvinder van het eerste mechanische klokkenspel en geboren te Aalst in 1430, overleden vóór 1500. Eerste Vlaamse beiaardier.

19 juni.

- Feestdag van St. Lutgardis die aanroepen wordt door de aanstaande moeders. Ze moesten in gedachten aan een oude traditie in het klooster van Colen bij Borgloon in de Sint Lutgardis' zetel plaatsnemen. Dit gebruik bestaat nog maar wordt afgeremd!
- Nationale dag van de beiaard, een specifiek muziekinstrument uit Vlaanderen. Uitgevonden door een "Couccke" uit Aalst in
- **Nieuwerkerken:** Sacramentsprocessie langs het klooster, kasteel en Kerkstraat.
- **Opgrimbie:** Op Pinkstermaandag gaat Opgrimbie op bedevaart naar de kapel van de Drie Gezusters, Genoveva, Utopia en Bertilia. Na de mis worden de relikwieën vereerd.
- Zaterdag voor Sint Jan:
Daar waar men Sint Jansvuren nog aansteekt, wordt het sprokkelhout met bloemen en kleurige linten getooid, om de boze geesten af te weren. Ook werd een bloemenkroon over het vuur gespannen waarbij de omstaanders "baden":

Al mijn onheil ga verdwijnen,
ga verdwijnen met deez' kruiden
in den gloed.
- **Dilsen Stokkem:** Op deze dag daagt het Booiers Tribunaal Malbroek voor de rechtbank om recht te spreken over zijn wandaden. Dit gebruik vindt zijn oorsprong in het schandelijk gedrag van Engelse soldaten in het Maasland in 1713 slag leverden tegen Spaanse en Franse garnizoenen. De hertog van Marlborough stichtte brand en plunderde de bevolking. Vandaar deze benaming van Malbroek in de volksmond.
- **Tongeren:** De eerste paardenzegening op zondag 19 juni georganiseerd door Jean Pierre Potargent uit Nerem, die lange tijd erna vervangen werd door een tractorzegening. De stoet trekt vanaf de Boudewijnsstraat, Rechtstraat, Ruttermarkt naar de heilige weide aan de Sint Evermaruskapel waar de dieren en ruiters worden gezegend.
- *Een kring om de maan,
geeft wind op de baan!*
- **Hamont-Achel:** Antoniusprocessie na de mis om tien uur. In de namiddag is er een kindermarkt waar de schoolgaande jeugd hun oud speelgoed, knutselwerk en verzamelingen te koop wordt aangeboden.
- **Tongeren:** Paardenzegen door Hacco Rutten vertrekkend aan de hoeve naar de St. Evermaruskapel voor de paardenzegening.

20 juni.

- Heilige Silveer (1537)
- *Kraait het haantje na de vlagen
ziet hij 't zonnetje al dagen.*

21 juni.

- Johannes geboren, 't lengen der dagen verloren.
*Warme zomer, koude winter!
Zomerregen, winter sneeuw!*
- *De regen van Sint-Jan,
die oogst bederven kan!*
- *Is Sint-Jan geboren,
dan is 't lengen van de dagen verloren.*
- Feestdag Heilige Martinus van Tongeren (1350).
Er wordt dan "varenzaad" vergaard, dat de eigenschap zou bezitten u onzichtbaar te maken.
(H. JESPERS).
(varens hebben geen zaad, wel sporen).
- Sint Barnabas heeft de langste dag en het langste gras.
- *Schoon weer op Sint Barnabé
dan dansen de boeren gelukkig mee.*
- Heden begint de zomer.
- Feest van de H.Aloïs Gonzaga (11591) patroon van de jeugd.
- Van 22 juni tot 22 juli begint de tijd van de KREEFT.
- Aanstaande zondag 21 juni 1998 begint de zomer:
- *Hete zomer,
Koude winter!*
- *Des zomers donder 's morgens,
Of 's avonds,
Brenge zeker regen.*
- *Waaie de wind onstuimig
Dan volgt een dondervlaag!*
- *Is het des zomers 's morgens koel,
Dan is het van een schone zomerdag,
Het voorgevoel!*

22 juni.

- **Neeroeteren:** Kermismaandag wordt het proces gevoerd tegen Malbroek die na een proces, publiek verbrand wordt.
- **Maaseik:** Malbroekverbranding 1996.
- **Kessenich:** Bloemenhulde en toewijding aan het beeld van het H. Hart tegenover de parochiekerk.
- Dekanale bedevaart naar Banneux rond 4 juli waarvoor nu reeds de voorbereidingen beginnen.
- **Genk:** Het Sint Jansfeest, patroonheilige van het St. Jans-ziekenhuis wordt speciaal gevierd en de arbeidslaureaten en gepensioneerden worden dan gehuldigd.
- *Wanneer Johannes is geboren,
is 't lengen van de dagen verloren.*
- *Voor Sint-Jan bid om regen,
want nadien komt hij ongelegen.*
- *De regen van Sint-Jan,
de oogst bederven kan.*
- *Blaast juni uit de noorderkant,
Verwacht veel koren dan op 't land!*

23 juni.

- **Rutten:** Bedevaart naar Banneux die op de Ruttenmarkt vertrekt om 8u15.
- Eerste paardenzegening op de heilige weide te Rutten (1994) met een honderdtal paardenliefhebbers aan de St Evermaruskapel.
- Feestdag van de heilige Catharina van Sienna waarvan verteld wordt dat zij aan het kruis kon

- kiezen tussen een gouden kroon en een doornenkroon, laatste welke zij verkoos.
- *De regen voor Sint-Jan,
brengt 's landsmans zak de duit.
De regen na Sint-Jan,
haalt er die weder uit!*
- *Sint-Jansregen, voor de oogst geen zegen!*

24 juni.

- Het Sint-Janskruid wordt later op half oogst gebruikt in de samenstelling van de "kruidwis" die gewijd wordt en opgehangen tegen alle onheil in stal en huis.
- Volgens de laatste onderzoeken zou het St.Janskruid hypercine bevatten dat uiterst selectief werkt bij het opsporen en misschien zelfs genezen van kankergezwellen (F.J.in B.v.L. 16.6.99) (zie klassemment Volkskunde)
- Is op Sint Jan Baptist de hemel rein,
dan zal hij 't ook in Juli zijn.
(in alle geval waar in de hete zomer van 1994)
- Geboorte van Sint-Jan de Doper, patroon van de borstelmakers, messenslijpers en de drankbestrijding.
- Guido Gezelle schreef:
*Als Johannes is geboren,
is 't lengen van de dagen verloren.*
- *Een wei die in juni niets geeft,
is niet waardig dat ze leeft.*
- *Sint-Jan is een regenman.*
- *Zo heet het is in juni,
Zo koud het is in december!*
- *Als het regent op Sint-Jan
Regent het veertien dagen lang.*
- *Sint-Jansregen
voor de oogst geen zegen.*
- *Die wil wezen een wijs man,
doet zijn turf op voor Sint-Jan.*
- *Het rouwe nooit een man,
Dat hij turfde voor Sint-Jan.*
- *Die wil wezen een wijs man,
Doet zijn turf op voor Sint-Jan.*
- *De Sint Jansregen is voor de oogst geen zegen.*
- *De regen vóór Sint Jan, brengt 's landsman de duit,
De regen na sint Jan haalt er hem weer uit.*
- *Bloeit de linde met sint Jan,
Op sint Jacob oogsten kan.*
- *Als Johannes is geboren,
Is 't lengen der dagen verloren...*
- *De regen van Sint-Jan,
De oogst bederven kan.*
- *Als het regent op Sint-Jan,
houdt de regen dertig dagen an.*
- *Vóór Sint-Jans bidt men om regen,
daarna komt hij ongelegen.*
- *Morgen is 't Sint Jan,
dan eet patatten alleman.*
- *'t berouwde nooit een man,
als hij turfde vóór Sint Jan .*
- *Aan Johanneszegen
Is alles gelegen!*
- *De regen vóór Sint-Jan
Brengt 's landsmans zak de duit.*

*De regen na Sint-Jan,
Haalt er die er weer uit.*

- **Koersel:** Brigittafeesten gedurende drie dagen naar aanleiding van de parochieheilige met feestelijkheden, plechtige parochiemisviering, bezoek aan de pastorie, het kasteel Quanonnen, enz.
- **Neeroeteren:** Proces Malbroek op Kermisdag met stoet, schutterij, trommelkorps met samenstelling van de rechtbank. Het Hof gebruikt plaatselijke politieke insinuaties en andere feiten in het proces waarbij aanklager, verdediger, rechter en het volk dood en verbanning eisen en uitspreken, waarna door verhänging en de brandstapel het vonnis wordt voltrokken.
- *Sint Jan wilde niet slapen gaan.
Sint Thomas wilde niet opstaan.*
Deze spreuk heeft iets te maken met het feit dat vanaf de 24ste juni de nachten te kort zijn en op 21 dec. de dagen te kort worden.
Volgens Van Summeren boog Vlaanderen deze zegswijze om als volgt:
*Sint Jan wilde zijn broek niet afdoen,
Sint Thomas wilde zijn broek niet aandoen.*
- Met het verbranden van ridderspoor op het St. Jans-vuur, genas men allerhande oogkwalen
- In de St.-Jansnacht doet de vrouw een notenblad in de linker schoen van haar echtgenoot, terwijl het op de toren twaalf uur slaat. Dan geschiedt haar wens, anders ook !
- Voor het concordaat van 1802 hield men bij Sint Jan een kleine vasten die ook kleine Advent werd genoemd. Het was zelfs gebruikelijk op die dag drie Missen te lezen. De eerste mis werd gelezen als de wereld nog in de duisternis lag; de tweede ter gedachtenis van de dag dat Christus gedoopt werd; de derde dat Sint Jan in Nazaret bleef.
- **Maasmechelen:** Processie van St. Jan, die door Eisden-dorp trekt naar de Sint Willibrorduskerk met vele bedevaarders die jaarlijks aan de springprocessie van Echternach deelnemen. Eigenaardigheid is dat ze begeleid worden door accordeonmuziek.
- **Herstappe:** De kleinste Limburgse gemeente (96 inw.) viert terug de St.Janskermis met allerhande feestelijkheden. Men wil een oude traditie heropnemen en weer leven inpompen.
- Op sommige plaatsen werd een schotel rijstpap op het altaar gebracht; op andere plaatsen werd Sint Jan aanroepen tegen hals-, hoofd- en keelziekten ter gedachtenis van het feit dat Sint Jan onthoofd werd! Dauw verzameld op die morgen diende tegen oogziekten en werd een reminiscentie aan een zuiveringsrite.
- Gekend is het St. Janskruid, dat bij de "kruidwisch" hoorde.
- St.- Jans feestdag wordt door de leerlooiers, leersnijders, beenhouwers, kleermakers, en drankslijters gevierd.
- *Nooit beklagde zich een man,
dat hij turfde voor sint Jan.*
- *De regen van sint Jan;
de oogst bederven kan.*
- *Sint-Jansregen, is geen zegen...*
- *Als 't regent op Sint Jan,
de boer zijn noten tellen kan.*
- Het is nu ook de tijd van de biëzwermen:
*De beste biëen voor Sint Jan,
altijd aan' t zwermen gaan.*
- *Sint Jan is een regenman.*
- *Na Sint Jan,
pikt alleman.*
(mag iedereen na de oogst aren lezen of wordt door elke landbouwer de oogst afgedaan.)
- De Sint-Janstak of -struik werd opgehangen aan de buitenzijde van de woning en schuren als afweermiddel tegen bliksemingslag.
- De Sint Janskroon bestaande uit notenbladeren, korenbloemen, rode rozen, en negen andere kruiden : bijvoet, salie, wolverlei, madelief, hardsbloem, vetgroen, balsemkruid, averoone en ijzerkruid, hing men aan bomen en struiken en lijkt een weinig op de kruidwisch van de Kempen op 15 augustus.
Op deze dag begonnen de boeren ook te maaien.
- *Wanneer Johannes is geboren,
is 't lengen van de dagen verloren.*
- *Sint Jansregen voor de oogst*

is zelden zegen.

- **Stokkem-Dilsen:** Sacramentsprocessie stammend uit de middeleeuwen, gehouden om de zeven jaar met St. Jansfeest, bestaande uit verschillende groepen, en van de parochiekerk trekkend naar de kapel in de Ruttonstraat en de hoek Maas-en Rechtestraat, waar de zegen met het Allerheiligste wordt gegeven onder het "te velde" blazen.
- **Smeermaas:** Sacramentsprocessie na de hoogmis in het teken van het Mariajaar (1987) met rondgang met het beeld van "O.L.Vr.Moeder van het geloof". Met een grote rozenkrans en een ikoon versierd met linten wordt gedurende de ommegang elke zieke aan huis gezegend.
- **Ham:** St. Kristoffelbedevaart traditiegetrouw op de laatste zondag van juni. Verering van de relikwie van St. Kristoffel en zegening van voertuigen met inschrijving in het Broederschap waarvoor elke maand een mis wordt gelezen voor de overledenen. Dorpspastoor Jan Sak voerde de eerste bedevaart in 1932.
Inschrijving in het Broederschap aan de ingang van de kerk.
- Op Sint.-Jan Baptist werden de nieuwe meiden ingehaald door het jonkvolk.
- **Kessenich:** Bedevaart naar Heppeneert, jaarlijks gebruik ingericht door ziekenzorg.
- **Genk:** Sint Jansfeesten en dit voor de 57ste maal (1993) gegroeid uit de bouw van het St.Jansziekenhuis.
- **Eigenbilzen:** Bedevaart-fietstocht naar O.L.Vr. van Tongeren.
- Op Sint-Jansavond plukt men de koekoeksbloem en hangt men deze boven ramen en deuren, op sloten en grendels om deze plaatsen van heksen te vrijwaren en opdat er geen kwaad zou kunnen geschieden.
- **Bocholt:** Rond deze dag de Kristoffelbedevaart rond het XVde oude houten beeld van de Italiaanse meester Mistruzzi afgewerkt in hoog-Maaslandse stijl.
- *Als de nachten lengen, begint de hitte te strengen.*
- *Sint Jan, draait de troon.*
- *Vóór Sint.-Jan moet men om regen bidden;
na Sint Jan komt hij vanzelf.*
- *De regen van Sint-Jan,
de oogst bederven kan.*
- *Wanneer Joannes is geboren,
is 't lengen van de dagen verloren.*
- *Die wil wezen een wijs man,
brandt zijn turf op voor sint Jan.*
- *Na Sint Jan, pikt alleman. (oogsten)*
- **Meldert:** Vertrek per fiets naar Scherpenheuvel met mis opgeluisterd door het parochiaal gemengd koor.
- **Maaseik:** Op Sint Jansberg heeft bij gelegenheid van Sint Christoffel de zegening der voertuigen plaats.
- **Elen:** Processie op Sacramentsdag met tot slot de eucharistieviering
- *De regen voor Sint-Jan,
brengt 's landsmanzak de duit;
De regen na Sint-Jan
haalt hem er weer uit.*
- *Juni, zesde maand van 't jaar,
al het groensel groeit te gaar !*
- *Als Sint-Pieters haantje kraait,
komt regenweer ons toegewaaid.*
- *Wanneer het Sint Pieter is,
zorg dat de hooitijd ten einde is,
want pissen doet hij zonder gena,
of te voren, ofwel erna.*
- *Een verzopen Sint Pieter gebruikt nog lang zijn gieter*
- *Komen Petrus en Paulus met regenvlagen,
dan dreigt de regen nog dertig dagen.*
- **Hoeselt:** Planten van "de Ark" - versiering sedert de 17de eeuw aan de verschillende kapellen of rustaltaren waar de kermisprocessie henen trekt. Houten constructie met leem bekleed en versierd met religieuze motieven, bloemen, struiken enz., door de wijk gebouwd en bekostigd.
(Uit Hoeselts verleden jg.1976 / nr. 31.)
- *Met Sint-Pieter*

Rijpt het koren dag en nacht.

- *Wanneer het Pieter en Pauwel is
Zorg dat de hooitijd ten einde is,
Want pissen doe hij zonder gena,
Ofwel ervoor ofwel erna! (P.v.Z.)*

25 juni.

- Feestdag van Sint-Pieter.
- **Kinrooi:** Sacramentsprocessie in jaarlijkse traditie volgens de "oude glorie" met radiowagen als voorbidder, diverse groepen rond het beeld van O.L.Vr. en groepen met Jezus' kinderen, twaalf apostelen, chiromeisjes, eerste communicanten, zangkoor Cassalum en het H. Sacrament met twaalf flambeeuwdragers.
- **As:** Herdenkingsdag van de kerkwijding van de St Barberaparochie, ingehuldigd op 25 juni 1977 door Mgr. Heusche
- *Met Sint-Pieter,
rijpt het koren dag en nacht.*
- **Elen:** Sacramentsprocessie bestaande uit verschillende groepen, besloten door een dienst met zeer grote deelname van de parochie waarvan een buurtwijk zorgde voor prachtige versiering en verlichting aan het oud gemeentehuis. (parochieheilige).
- **Stokkem:** Processie met speciale aandacht voor de versiering van de huizen en de rustaltaren.
- St Urbanus' feestdag of ook Urbijn.
Regent het op deze dag.....
- *Wanneer het Sinte -Pieter is,
zorg dat d' hooitijd en einde is?
want pissen doet hij zonder gena
ofwel ervoor, maar meest erna.*
- *St Urbanus hel en rein,
geeft veel koren en ook wijn.*
of:
*Regent het op sint Urbijn,
dan is er weinig kans op wijn.*
- **Maaseik:** Vijftigste autowijding door het Broederschap St. Christoffel aan de St. Jansberg, gestart in 1947 met fietsenwijding, nu vijftig jaar later boven de 500 autowijdingen, met ook deelnamen uit Nederland.
- **Kessenich:** Inschrijvingen voor bedevaart naar Banneux op 3 juli en dit tot op tot dinsdag 25 juni
- **Neeroeteren:** Pastoor Verheyen wordt heden gevierd om zijn veertigjarig priesterjubileum met een dankmis opgeluisterd door de harmonie de "Voortgang" en een receptie in de zaal "Oetergalm". (1993).

26 juni.

- **Bocholt:** Sint Kristoffelbedevaart met wijding deer voertuigen vanaf 9u.
- Misviering in de St.Laurentiuskerk waarna wijding van de voertuigen.1997.

27 juni.

- Sint Petronella heet of wak,
het geld smelt in uw zak.
- **Meeuwen:** Bedevaart naar Kevelaar.
- **Bocholt:** Rond deze zondag gaat voor de 63ste maal de St.Kristoffelbedevaart door (1993) waarbij na de eucharistieviering de voertuigen worden gezegend.
- **Lauw:** Bedevaart naar Banneux wordt reeds voorbereid voor 10 juni.
- **Henis:** Op 29 en 30 mei vindt de jaarlijkse bedevaart naar Henis naar Sint Chrisdtoffel plaats met zegening van auto's en bestuurders.
- **Opgrimbie:** Op Pinkstermaandag wordt in de Sint-Kristoffelparochie de bedetocht naar de kapel van de 3 Gezusters georganiseerd naar Daal-Grimbie met samenkomst aan de kapel te 11 u.
- **Montenaken:** Autozegening op Pinksterdag vanaf 10 u aan de kapel van O.L.Vr van Steps voor de jaarlijkse zegening van auto's en andere voertuigen.

- Feestdag van O.L.Vr. van Altijddurende Bijstand.

28 juni.

- **Neeroeteren:** Jaarlijkse bedevaart naar het graf van Broeder Isidoor te Kortrijk.
- *Sinte Pieter, komt met ne gieter!*
- **Ham:** Jaarlijkse St. Kristoffelbedevaart met verering der relikwieën, met zegening der voertuigen, maar ook personen, die lid van het Broederschap kunnen worden.
- **Kuringen-Herkenrode:** Sacramentsprocessie die aansluit op een 500- jarige traditie en geleid werd door de zusters Cisterciënzerinnen en nu door de Kanunnikessen van het H.Graf.
- **Genk:** Herinnering aan de bedevaart-fietstocht naar Compostela door commissaris van politie ter intentie voor de MPI Ter Heide opdat de overheid voor 220.000 BEF nieuwe bospaden zou bouwen.
- **Bocholt:** Zegening van auto's, vrachtwagens, bussen, oldtimers, fietsen en motoren na de mis van 10 u. Men kan zich inschrijven bij het broederschap van Sint-Kristoffel en zich wimpels, stickers, sleutelhangers en medailles met beeltenis van Sint-Kristoffel aanschaffen. 1998.
- **Oostham:** In 1932 liet pastoor Jan Sak de eerste Kristoffelbedevaart plaatsvinden. In 1998 heeft dit weer plaats voor de 67ste maal. (zie doc. Christoffel.)

29 juni.

- Sint Pieter en Paulus. Ze worden ook aanroepen tegen razernij.
- *Schijnt de zon op Sint-Paulijn,
't zal een jaar vol kermis zijn.*
- *Staat in Sint Paulus de wind,
dan wordt de pachter vies gezind.*
- *Is het op Sinte Pieter rijpt het koren dag en nacht.*
- *Is 't op Sint-Pieter zonnenschijn,
drinken de molders enkel wijn.*
- *Als op Sint-Pieter 't haantje kraait,
komt regenweer ons toegewaaid. (toegewaaid).*
- *Wanneer het Sinte Pieter is,
zorg dat de hooitijd ten einde is.
Want vissen doet hij zonder gena,
ofwel te voren, ofwel erna !*
- *Als het op sint Pieter schoon mag zijn,
dan drinken alle moeders (mulders) wijn,
maar valt er regen,
't valt hen en de bakkers tegen!*
- *Met sint Pieter, rijpt het koren dag en nacht recht uit de voren!*
- *Als sinte Pieter's haantje kraait,
komt regenweer ons toegewaaid.*
- *Sinte -Pieter,
komt met ene gieter.*
- Op deze feestdag laiden vroeger de vreugdevuren op van dorp tot dorp van de goden (?) een goede oogst te bekomen.
- *Schijnt de zon op sint Pauwels, dan zal het heel het jaar kermis zijn.*
- *Staat Sint Pieter in de wind, worden boeren viesgezind!*
- *Als 't regent op Sint Pieter,
gebruik je in heel de maand geen gieter.*
- *Als op Sint-Pieter 't haantje kraait,
komt regenweer ons toegewaaid.*
- Sint Pieter staat gewoonlijk afgebeeld met een sleutel, deze van de hemelpoort afbeelding uit de vijfde eeuw. Vroeger werd hier met boeien voorgesteld.
- *Twee sleutels ontving Petrus,
met de ene weegt hij de verdiensten,
van de mensen af.
De andere geeft hem de macht,
de schuldigen te binden en de overigen
onbelemmerd te laten opstijgen naar de hemel.*

(Maastricht.)

- *Goede Heilige Sint-Paulijn,
geef ons wittebrood en wijn!*
- Soms werden er ook Sint Pietersvreugdevuren ontstoken door de jeugd.
- Op deze dag verhuurde zich landbouwers bij een pachter. Heel vroeg in de morgen waren de meiden en knechten bezig met het optuigen van de slagkarren en hooiwagens, waarmee ze eventueel hun verhuizing zouden doen. Was dat werk klaar, dan klonk het signaal van vertrek:

Adieu, den baas,
we gaan van hier vertrekken;
En is het nu Sinte-Pieter,
we hebben nog genen boer,
we zullen wel een krijgen.
We hebben er geen zeven vandoen!
We drinken de wijn uit schalen,
en 't bier ook zoveel het ons belieft,
Ja, welkom moeten wij wezen,
zeer welkom moeten we zijn.
Wij zullen vanavond en morgen,
nog drinken de koele wijn ! (P. Van Zum.)
- *Heb je geen turf,
heb je geen hout?
Sint-Pieter is zo koud.
Heb je geen glaasje rooie wijn
dan zullen we vanavond vrolijk zijn !*

30 juni.

- **Houthalen-Helchteren:** Aan de St. Lambertuskerk zal om 11u. de autowijding plaatsvinden, die op meer dan een dertigjarige traditie kan bogen.(1990)
- *Gaat juni goed voorbij,
dan is men in juli nog zo blij!*
- Sint-Adikia stierf in 650 de marteldood en werd in het nonnenklooster te Orp-le-Grand in de Martinuskerk begraven. Zij wenste priester te worden en trok de misgewaden aan. Aan de voet van het altaar werd ze met blindheid geslagen. Later wandelde ze met andere nonnen in het veld, stootte met haar wandelstok in de aarde, er ontsprong daardoor een bron waarbij haar zicht weer kwam en de latere pelgrims of bedevaarders genezende kracht uitstraalde en blindheid werd genezen. Ze wordt tot op heden tegen blindheid aanroepen.
- **Overpelt:** Aankondiging van het oogstfeest en het einde van hooiactiviteiten in de Vloeweiden voor einde juli met een heus hooifeest.(zie verder Overpelt).
- Feest van de heilige Donaat.
Wordt afgebeeld als Romeinse krijgsman en aanroepen tegen onweer, waarvoor hij wordt afgebeeld met een facio bliksems in de hand. In verschillende Zuid-Limburgse dorpen wordt hij aanroepen en in een nis geplaatst in de boerderijen.
- **Diepenbeek:** Aanplanting van een geboortebos waarbij bij elke geboorte een boom wordt geplant met een kaartje dat de naam draagt voor de boreling.
- **Kinrooi:** Viering van St. Marcoen aan de gerestaureerde Marcoenkapel tijdens de jaarlijkse Sacramentsprocessie, aan het geboortehuis van Mgr. Andreas Creemers. De heilige wordt aanroepen tegen zweren en andere huidziekten.
- **Oostham:** 65ste Kristoffelbedevaart met misviering, verering van relikwie, zegening van auto's en bestuurders, motorrijders en fietsers. (zie aantallen tekst Kristoffelbedevaart onder Kristoffel)

*Niet te koel,
niet te zwoel,
niet te nat, niet te droog,
Juni vult de schuren hoog !*

*Blaast juni ook in de noordwindhoren,
toch schaadt dit niet aan 't winterkoren!*

En nu maar besluiten met algemeenheden:

*Hete zomer,
Koude winter.*

*Zo het zomert,
Zo winter het ook!*

*Des zomers donder 's morgens,
Of 's avonds,
Brengt zeker regen!*

*Waait de wind onstuimig,
Dan volgt een dondervlaag!*

*Is het des zomers 's morgens koel,
Dan is dat van een schone dag,
Het voorgevoel !*

(Verzameling Paul van Zummeren, juni 1998).

INDEX PLAATSNAMEN EN HEILIGEN

A		Herk-de-Stad1	
Aalst3, 10, 11		Herkenrode17	
Achel7, 9, 10, 11		Herstappe10, 14	
Adikia.....19		Hoeselt16	
Aldeneik7, 8		Hoevezavel2, 7, 10	
Alena.....10		Houthalen-Helchteren19	
Aloïs Gonzaga.....12		J	
Antonius.....7, 8, 9, 10		Jan.....2, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 17	
Arnold.....1		Jan Batisma.....2	
Arnoldus.....3		Jeuk4, 6	
As2, 5, 16		K	
B		Kerniel3, 9	
Barnabas.....6, 7, 12		Kessenich2, 12, 15, 16	
Baziel.....8		Kinrooi4, 7, 16, 19	
Beringen1		Koersel13	
Bertilia.....6, 11		Kolderbos3	
Bocholt4, 15, 17		Kortessem7	
Bokrijk2		Kristoffel.....2, 15, 17, 19	
Bree3		Kuringen2, 17	
Brustem6		Kwaadmechelen3	
C		L	
Christoffel.....15, 16, 17		Langerlo3	
Clothilde.....3		Lauw1, 3, 7, 10, 17	
Colen3, 9, 11		Lozen4	
D		Ludwina.....8	
Diepenbeek5, 19		Lutgard.....8, 9	
Dilsen9, 10, 11, 14		Lutgarde.....9, 10	
E		Lutgardis.....9, 10, 11	
Eigenbilzen9, 15		M	
Elen3, 9, 15, 16		Maaseik4, 7, 8, 12, 15, 16	
Eutropia.....6		Maasmechelen3, 14	
Evermarus.....2		Marcoen.....19	
G		Martinus.....11	
Gelieren6		Medardus.....4, 5, 6	
Genk2, 3, 6, 7, 10, 12, 15, 17		Meeuwen8, 17	
Genoveva.....6, 11		Meldert15	
Gerardus.....3		Montenaken17	
Gingelom2, 4		N	
Godelieve.....8		Neerharen6	
H		Neeroeteren10, 12, 13, 16, 17	
Ham2, 3, 15, 17		Neerpelt7	
Hamont4, 7, 9, 10, 11		Nerem4, 11	
Hasselt2, 8		Nieuwerkerken11	
Henis17		Norbert.....4	
		O	
		Oostham17, 19	

Opgrimbie 11, 17
Opitter 3, 4
Overpelt 19

P

Paulus 7, 16, 17
Peer 4, 6
 Petronella 17
 Pieter 15, 16, 17, 18

R

Rekem 8
Rijkel 6
Runkst 5
Rutten 2, 11, 12

S

Silveer 11
Sledderlo 10
Smeermaas 4, 15
Spalbeek 6

St. Truiden 3, 4
Stokkem 2, 3, 9, 10, 11, 14, 16

T

Tongeren 2, 8, 9, 11, 15

V

Vitus 9
Vliermaalroot 4
Voeren 7, 8, 9

W

Wellen 3

Z

Zammelen 4
Zepperen 2, 6
Zoutleeuw 2